

కృతజ్ఞత

డాక్టర్ గంటి రామచంద్రమూర్తి

అమ్మను నుంచి ఇంటికి వచ్చి లోపలికి వెళ్ళేందుకు ఓపికలేక వరండాలో కుర్చీలో కూలబడిపోయాను. నిస్సత్తువ, నీరసం, ఒళ్ళంతా కమ్మేసి కదిలేందుకు, పెదవి కదిపేందుకు బలం లేక అలాగే వుండిపోయాను. గేటు శబ్దం వింది కాబోలు అమ్మ లోపల నుంచి వచ్చింది.

“ఫెస్టివల్ అడ్వాన్స్ ఎంత వస్తుంది?” అమ్మ ప్రశ్నకి నివ్వెరపోయాను... ఒకప్పడు రాగానే చేతికి వేడివేడి కాఫీ అందించేది.. ఇప్పుడు కనీసం మంచినీళ్ళైనా...”

“తమ్ముడికి జీతం నాలుగు వందలు కట్టాలి! చెల్లాయి ఎక్స్ కరెన్సీ వెడతానంటోంది. ఆఖరి సంవత్సరం కదా! పంపిస్తే సరిపోతుంది. ఈ పదిరోజులుపోతే ఆవకాయ పెట్టుకోవాలి” యథా లాపంగా ఏకరువు పెడుతోంది అమ్మ. “ఏం నేను మనిషిని కాదా? నాకు కోర్కెలు వుండవూ?” మనసు మౌనంగా ఘోషిస్తోంది. ఏమీ మాట్లాడకుండా లేచి వెళ్ళి నా గదిలో బెడ్ సైన్ వాలిపోయాను. ఇదివరకు గుండె పొంగి రెప్పల గండి తెగేది. ఇప్పుడు స్తబ్ధతా, నిర్లిప్తతా అంటే రవ్వ కూడా కదలని వేసవి రాత్రయింది బ్రతుకు. అన్ని బంధాలని, అనుబంధాలని తెంచుకుని గువ్వలా ఎగిరిపోదా మనిపిస్తోంది. అంతలోనే వాస్తవం ఊహని చూసి వెక్కరిస్తుంది.

నాన్న రిటైరవుగానే చేరాను ఉద్యోగంలో. నాలుగేళ్ళయింది అక్క పెళ్ళి జరిగిపోయింది. తమ్ముడి పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్, చెల్లెలి గ్రాడ్యుయేషన్ ఈ సంవత్సరంలో అయిపోతుంది. ఇరవై ఎనిమిది ఏండ్లయి నాకు పోయిన ఆదివారంతో. అందం వస్తే తగ్గి వయసు శరీరంమీద గుర్తులు వదిలిపెద్దాంది. ఏం చేయను? వీళ్ళ ధృష్టిలో కేవలం నేను డబ్బు సంపాదించే యంత్రాన్ని!”

‘ఓంట్లో బావోలేదా వినూ!’ అమ్మ ప్రశ్నకి తలెత్తాను. “బాగానే వుండమ్మా” ఆవిడ గుమ్మం దగ్గర నుంచి

కదలలేదు. అరనిమిషం తరువాత చెప్పింది “తైలు కంప్యూటర్ కోర్స్ లో చేరింది. ఆరువేలు కట్టాలి”

“ఆరు వేలా?” వులిక్కిపడ్డాను.

అదేం పట్టించుకోకుండా చెప్పింది. “నీ పుణ్యమా అని సంసారం ఒక గాడిన పడింది..అదీ ఉద్యోగం సంపాదించుకుంటే కట్టం బరువు తగ్గుతుంది”.

“నేను కూతుర్ని కాదా? మనిషిని కానా?”

నా అవసరాలు వీళ్ళకి గుర్తుకు రావు, ఎంత సెపూ వాళ్ళ ఆలోచనే! మనసు ఉడుక్కుంటోంది. కానీ నేనేం సమాధానం చెప్పకపోవడంతో అమ్మ అక్కడినుంచి కదిలి వెళ్ళింది. ** ** * * * * * రాత్రి భోజనాలు అయ్యేక గదిముందు తారట్లాడుతున్న నాన్నని అడిగేను “ఏం కావాలి నాన్నా?”

“అమ్మ గొలుసు బ్యాంకులో పెట్టి చాలా రోజు లైందమ్మా! అది విడిపించుకోవాలి!”

“ఎంత?”

“మూడువేలు”.

“అలాగే..”

** * * * * ?

రిటైరైన వెంటనే నాన్న గారు ఓ ప్రైవేటు కంపెనీలో చేరారు. మొదటో నా జీతం ముట్టుకోలేదు నాళ్ళు. చీరలు, డ్రెస్ లతో బీరువా నింపేశాను. ఏదాది నుంచి అమ్మ డబ్బుల డిగి తీసుకోవడం మొదలుపెట్టింది. అప్పట్లో పెళ్ళి వద్దన్నాను. ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులేవి వుండవని నాళ్ళు చెప్పినా నమ్మలేదు నేను. నాకు చెప్పకుండా పెళ్ళి చూపులు ఏర్పాటు చేస్తే ఇంటికి ఆలస్యంగా వచ్చేదాన్ని. అదేమని ఎవరైనా అడిగితే “నాకిష్టం లేని పని చేస్తే అంతే!” అని బిరుసుగా జవాబు చెప్పేదాన్ని. ఇది జరిగి ఏడాదైంది. ఆ తరువాత పెళ్ళిమాట ఎత్తడం మానేశారు.

అందరి అవసరాలు తీరుస్తూ, నాకంటూ ఏమీ మిగుల్చుకోకుండా, చివరికి నాకు కూడా నేను మిగులకుండా ఇలాగే వుండా పోతానా? అను రాగం, ఆప్యాయత, ఆదరణ వున్నన్ని రోజులు తోడు కావాలనించలేదు. ఇప్పుడు డబ్బే కేంద్రంగా మారిన స్థితిలో తోడు కోసం అలమటింపిపోతోంది మనసు. ఏం చేయను? ఈ పంజరం నుంచి ఎలా తప్పించుకోను? నా అంతట నేను స్వయంగా ఎలా చెప్పగలను నాకు పెళ్ళి చేయమని? ఏం చేస్తే వీళ్ళ ధృష్టి నా పెళ్ళి మీద మళ్ళుతుంది? ఆ క్షణంలో నాకు స్పానిష్ కవి పెద్రో సాలివాన్ గుర్తుకి వచ్చేదు..

“జీవించేందుకు స్త్రీపాలు, భవనములు, గృహాలు వేసిక?”

సర్వ నామార్లలో జీవించడంకన్నా వేరే సంతోషం ఏదీ?”

నిజమే ఒక నువ్వు... నేనూ... ఆలోచిస్తే స్వార్థం... అనుభవిస్తే దాంపత్యం.”

** * * * * * మత్నాడు ఇంటికి ఆలస్యంగా వెళ్ళేను..

‘ఏమ్మా ఆలస్యమైంది?’ అమ్మ ప్రశ్నకి జవాబివ్వకుండా లోపలికి వచ్చేశాను. ఆ తరువాత వరసగా ఆరు దాటాకే రావడం ప్రారంభించేను. మొదట్లో ‘మీటింగ్’, ‘పార్టీ’, ‘అక్కౌంట్స్ క్లౌజింగ్’ అని చెప్పేను. ఆ తరువాత నెమ్మదిగా గిరిధర్ గురించి..

“సిద్ధార్థుకోటలేక వెళ్లాలి అమ్మా.. కొద్దిగా కారం ఎక్కువ వేస్తాడు. గిరిధర్ కి అలాగే ఇష్టం. నేను డ్రెస్ లు మానేశాను గిరికి చీరలంటేనే ఇష్టం.” “అమ్మా గిరిధర్ కథలు కూడా రాస్తాడమ్మా!”

నాకు గిరి తోటితే ప్రపంచమైపోయింది. అతని నామమే రామనామమైంది.

"అమ్మా...గిరి ఈ వేళ పార్టీ.."

"వాళ్ళ మనవాళ్ళేనా?" అమ్మ సూటిగా అడిగేసరికి తడబడ్డాను.

"ఉహూ!.." కొంచెం లైథ్యం తెచ్చుకొని తలెత్తాను.

"వాళ్ళది మన మతం కూడా కాదు",

అమ్మ క్షణం మౌనంగా వుండిపోయింది. "నువ్వు ఎంచుకునే దారి ఫలితం ఏ చెల్లెలి మీద కూడా వుంటుందని గుర్తుంచుకో వల్ల! జేన్స్, టీషర్ట్ వేసుకొని ఆడపిల్ల బయటికి వెళ్ళగలుగుతోందని సమాజం మారినందుకుంటే అది అపోహ!.. ఉపన్యాసాలిచ్చే వాళ్ళు కాబాహారం కూడా ఒప్పకోరు తెలుసా?"

అమ్మ వ్యాకులతకి అప్రయత్నంగా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగియి. కాని క్షణం సేపే. నేననుకున్నది సాధించినందుకు పెదవులపైన అప్రయత్నంగా చిరునవ్వు విచ్చుకుంది.

*** ** ** * సాయంత్రం ఆఫీసు వదలగానే పబ్లిక్ లైబ్రరీలో కాసేపూ, బీచ్ లో కాసేపూ గడిపేను. అలవాటు ప్రకారం అలస్యంగా ఇంటికి చేరిన నాకు గుమ్మానికి వెళ్ళాడుతున్న తాళం కప్ప స్వాగతం పలికింది. అందరూ ఎక్కడికి వెళ్ళాడని అక్కర్లేపడుతూ వరండాలోకి అడుగుపెట్టాను. మేజీమీద వుత్తరం.. గాలికి ఎగిరిపోకుండా దానిపై ఒక తాళం కప్ప..

నినూ,

నిన్ను నువ్వు మోసం చేసుకుంటూ గిట్టిగా ఫీల్ వుండం మాకు ససేమిరా ఇష్టం లేదు వల్ల. పెళ్ళి పేరు చెలి తేనే ముండిపడేదానిని నిన్ను కాదని సంబంధాలు తెస్తే అభాసుపాలు చేశావ్! నీ మనసులో ఎవరూ లేరన్నది నువ్వు చెప్పిందే కదమ్మా!.. పిచ్చి తల్లి వయసు మీరేక జరిగే ముచ్చట కాదమ్మా పెళ్ళి కొట్టుకుపోయే పాతనీరు మేం నీకెన్ని రోజులు అసరా ఇవ్వగలం? తోడు లేకుండా నువ్వుండలేవని మాకు తెలీదా? నిన్ను పెళ్ళికి సుముఖురాలిగా మార్చడానికి ఏం చేయాలో తోచక చివరికి మేమి ద్వంద్వం ఈ నాటకం అడేము. డబ్బే ముఖ్యం అన్నట్టు ప్రవర్తించి నీ మనసును గాయపరిచేం. ఈ ముసలి వాళ్ళిద్దర్నీ క్షమిస్తావు కదూ! ఒంట రిశనం అన్నది ఎంత భయంకరమైనదో నీకు తెలియజేస్తేందుకే మా ఈ ప్రయత్నం..

నీటి తెర కట్టిన నా కళ్ళకి ఆయరాలు ఆన లేదు. అరనిమిషం తరువాత తిరిగి చదవడం మొదలుపెట్టాను.

28-8-98 □ ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక

"సంసారం గురించి దిగులు అక్కర్లేదు వల్ల నీకు. మా రెక్కలు ఇంకా విరగలేదు కదా? నేను క్రైష్ నడి పించేందుకు నిర్ణయించుకున్నాను. మురలి, శైలజ ఇద్దరూ ఉద్యోగం చేస్తారు.. నువ్వు ఊహించిన స్వార్థం మాలో లేదమ్మా వినులూ! పుట్టినప్పటి నీ ఉనికితో, ఆపైన నీ నడకతో, వరుగులో, నవ్వుతూ మమ్మల్ని ఎల్లప్పుడూ సంతోషపెడుతూనే వున్నావ్.. నీ సంతోషం కంటే మాకేం కావాలి చెప్ప? అన్నట్టు పోయినవారం మన ఇంటికి వచ్చిన మురలి ఫ్రెండ్ రమేష్ కి నువ్వు నచ్చేవ్.. నీకూ అతను నచ్చేడని నీ కళ్ళు, మా మనసులు చెబుతున్నాయి. ఇక అలస్యం చేనికి?"

"మరి నీ 'గిరిధర్' సంగతి?.. ఊహల్లో మగవాడిని సృష్టించి వలపు మాలవేసి మమ్మల్ని అలజడిలో పెడితే నీ పెళ్ళి త్వరగా చేస్తాం అనేగా... నువ్వు చెప్పిన రోజు నుంచీ గిరిధర్ కోసం వెదుకుతూనే వున్నాం! ఎలా కనపడతాడు? అసలుంటేగా. అయినా నువ్వు కోరుకున్నవాడు నీకు దక్కకుండా కులమతాల అడ్డెలా చెబుతాం కన్నా! ప్రేమించినవాడిని ఇంటికి తీసుకువచ్చి మాకు పరిచయం చేయగల లైథ్యం సంస్కారం నీకున్నాయని మాకు తెలీదా? నీకు జన్మనిచ్చినవాళ్ళం.. నిన్ను అర్థం చేసుకోలేమా?"

నీ

-అమ్మా, నాన్నా.

పక్కనే నా పేరు మీద ఇన్నేళ్ళ జీతానికి సరిపోయిన డబ్బు డ్రాఫ్ట్ రూపంలో..

నా గుండె పగిలి కన్నీరైంది. నిస్సత్తువగా కూలపోతున్న నాకు మృదువైన, బలమైన ఆసరా.

"షీ" వంగి నా తలపైన ముద్దు పెట్టుకుంటు అమ్మ.

"నన్ను క్షమించు అమ్మా.. క్షమించవూ! కళ్ళు శ్రావణ మేఘాలయ్యాయి.

"ఊర్కో తల్లీ" అంది.

"కన్నీరు చూపక కరుగునెడదల్ల"

"ఎన్నడూ నన్సిడిచి ఎడబాయనెత్తే!

కన్న తల్లిలో నేను కడతేరు టెట్లూ!"

కన్నీళ్ళన్నీ ఖర్చు చేయకే చిన్నా.. అప్రగింతల నాటికి కొన్ని మిగుల్చు...

'అమ్మా!!' అర్థిగా అల్లుకుపోయేను ఆవిడని.